

Beste dorpsgenoten,

Naast onze vaste rubrieken deze keer een oproep van de vereniging voor dorpsbelang om uw mening te geven over de verdere plannen voor de biovergister zodat zij een beeld krijgen van hoe de bewoners van Sumar hierover denken. Dorpsbelang vraagt niet alleen onze reacties maar wil ook graag versterking om goed voorbereid te zijn op een mogelijk vervolg.

Het repaircafé gaat van start! Fijn dat er genoeg vrijwilligers zijn die hieraan willen medewerken! Elke laatste dinsdagochtend van de maand kunt u hier spullen aanbieden ter reparatie. Laten we er met elkaar een succes van maken.

Heeft u last van de slechte toestand van stoepen of trottoirs in ons dorp? Via de Seniorenraad kunt u uw klachten doorgeven. In deze koekoek meer informatie hierover.

Op 17 februari kunnen we gezellig naar het dorpshuis voor 'Stappers van toen' met DJ Auke en op 9 maart komt cabaret Hymphamp in ons dorpshuis. Flyers met info staan in deze koekoek.

Bericht van de penningmeester:

'Zo nu en dan krijgen we van een dorpsgenoot een financiële bijdrage.

Wij zijn daar heel blij mee!

Het is nog steeds mogelijk om jaarlijks een geldbedrag over te maken op onze rekening. Wanneer u het formulier dat elders in deze koekoek staat invult en bezorgt bij één van de redactieleden, schrijven wij in de maand maart automatisch het ingevulde bedrag van uw rekening'.

De volgende kopijdatum is 12 februari 2024

Trynke

Welkom aan de bewoner van Harstewei 16 in Sumar

Wat is je naam?

Marion Vuijk. Marion is geboren in Zuid-Afrika omdat haar ouders in het verleden daar vanuit Nederland naar toe zijn geëmigreerd. Op 17 jarige leeftijd, na de middelbare school, is ze met haar ouders en jongste zus weer terug gegaan naar Nederland. Marion immigreerde dus en ze settelden zich in Boskoop. De oudste zus bleef in Zuid-Afrika wonen.

Wat is je leeftijd?

Marion is 63 jaar.

Wat doe je overdag?

Marion heeft op heel veel plaatsen in het westen van Nederland gewoond en woonde ook 12 jaar in een leefgemeenschap in Steenwijk. In Nederland heeft ze de opleiding tot verpleegkundige gevolgd en werkte daarna in veel ziekenhuizen. De opleiding tot verloskundige volgde ze in Schotland en ze ging vervolgens als verloskundige werken in Engeland. In 2006 opende ze haar eigen verloskundige praktijk 'Lytse poppe' in Burgum. Ze is nu dan ook al 17 jaar 24 uren per dag en 7 dagen in de week beschikbaar voor de zwangere vrouw.

Het is zoals Marion zegt: 'a way of life' geworden. Altijd de telefoon bij de hand en bereikbaar zijn.

Maar het is Marion nooit teveel, want ze krijgt er naar eigen zeggen heel veel voor terug. Als verloskundige vindt Marion autonomie heel belangrijk voor zichzelf als zorgverlener, maar ook die van de zwangere vrouw en de partner. Ze wil de vrouw bijstaan en begeleiden om haar eigen pad te gaan en eigen keuzes te maken. Het Engelse woord voor verloskundige is 'midwife', letterlijk betekent dat: met de vrouw zijn. Marion ziet dat dan ook als haar grote taak: Bij de zwangere vrouw (en partner) zijn en haar begeleiden om zo veel mogelijk op eigen kracht haar kind te baren en slechts in te grijpen als het echt nodig is. Het is een intensieve baan met soms heel lang actief wachten (want baby's laten zich niet dwingen) maar ook heel persoonlijk. Een bevalling is toch de essentie van het leven in een wel hele intieme relationele sfeer.

Wat heeft je in Sumar gebracht?

Toen Marion haar verloskundige praktijk in Burgum opstartte, ging ze wonen in Suawoude. Ze volgde een cursus Frysk bij de AFUK en kan inmiddels heel goed de Friese taal verstaan. Ze bleef wel altijd op zoek naar het huis van haar dromen. Het ging haar dan niet zozeer om het huis, maar om een stuk land waar haar paarden konden lopen. En in februari 2022 kwam deze droom uit: het huis aan de Harstewei 16 in Sumar stond te koop. Er moest wel het één en ander aan het huis gebeuren en daarom vroeg Marion voor een periode van 5 maanden een waarneemster voor haar praktijk, zodat ze samen met haar zus en zwager en een bouwbedrijf het huis konden verbouwen.

En volgens Marion is het huis nu nog mooier geworden dan dat ze ooit had durven dromen. En zegt Marion heel mooi: 'Ik woon hier alleen, maar ik voel me nooit alleen!'

Wat zijn je hobby's?

Marion heeft 3 paarden in de wei. De 25- jarige Merry Roxanne, haar veulen Jentel en het jongste paard heet Yentl. Wat is het fijn dat ze nu de paarden op eigen grond kunnen hebben. Daarbij lopen dan ook nog wat parelhoenders, wat kippen, een haan en Cailean en Chloë de 2 Schotse herdershonden.

Een gezellige boel dus! En Marion besteedt dan ook veel tijd aan deze hobby: dieren verzorgen. Voorheen beoefende ze nog dressuur en endurance met haar paard Roxanne, dit zijn marathons voor ruiter en paard in de vrije natuur. Maar daarvoor heeft ze nu eigenlijk geen tijd meer. Wel gaat ze af en toe met Jentel in de trailer naar Appelscha om samen met het paard en de honden een flinke rit te maken. Het bekappen van de hoeven bij de paarden doet Marion ook zelf. Daarbij kom je haar soms tegen op haar tractor, waarmee ze het gras van het weiland maait.

Met het land heeft Marion voor de toekomst grote plannen waarin ze zich momenteel aan het verdiepen is. Ze wil namelijk het land gezond maken en vriendelijk voor de paarden. Hoe? Dat is nog even de vraag, maar in ieder geval met veel bloemen.

Wat is je eerste indruk van Sumar?

'Ik geniet optimaal van dit mooie plekje op aarde, het lijkt net of ik iedere dag op vakantie ben' zegt Marion. 'Afgelopen zomer ben ik niet op vakantie geweest, maar heb ik de caravan van mijn zuster achter op het land gezet. De paarden, de honden en de kippen liepen om me heen en ik zwom in de poel op het land. Wat heb ik genoten! Ik moet me nog wat verdiepen in het dorp Sumar, heb wel kennis gemaakt met de burens hier op de Harste, maar met mijn werk en de zorg voor mijn dieren zit mijn dag wel vol'.

Marion met haar paard Jentel

YN DE KUNDE KOMME MEI *ferfolch**Maike Kingma*

En voor het eerst in 4 jaar gaat Marion in de maand december (2023) voor drie weken naar haar zus in Zuid Afrika. Het land waar ze soms nog wel wat heimwee naar heeft. 'In Zuid-Afrika voel je dat je leeft, je bent één met de natuur en er zijn daar veel minder regels. In Sumar op deze plek voel ik me ook weer één met de natuur, alleen met heel veel regels'.

De zus van Marion heeft ook paarden en een safari bedrijf met lodge en restaurant, waar gasten op de rug van een paard dichtbij giraffen, zebra's etc kunnen komen. Marion kijkt er nu al naar uit om een paardenrit te maken tussen de wilde dieren en even weer terug te gaan naar haar roots.

Marion, tige tank foar it iepen petear en wy hoopje dast noch hiel lang genietsje meist fan it plak wat foar dy 'it moaiste plakje fan Sumar' is.

NIEUWS VAN HET REPAIR CAFÉ*Ids Krol*

It giet oan! We gaan proberen in Sumar een Repair Café op te zetten. Een viertal handige Sumarders gaat zich inzetten om uw kapotte spullen een tweede leven te geven. Goed voor het milieu en uw portemonnee.

Karianna, Symon, Piet, Wierd en Ids zijn voorlopig elke **laatste dinsdagochtend van de maand** in de Kamp te vinden. Voor het repareren van elektrische apparaten, het oplossen van eenvoudige computerproblemen en herstellen van kapotte kleding kunt u een beroep op ons doen. Reparatie is gratis, alleen voor nieuwe onderdelen moet uiteraard betaald worden. Een

vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Sumarders kunnen bij ons terecht van **09:15 tot 11:15 uur**

Onze huisregels

Inbreng van spullen ter reparatie betekent dat u instemt met de volgende regels:

- Bezoekers die kapotte voorwerpen aanbieden ter reparatie, doen dat op eigen risico.
- De activiteiten in het Repair Café worden gratis en op vrijwillige basis uitgevoerd door de aanwezige reparatiedeskundigen.
- Noch de organisatoren van het Repair Café, noch de reparateurs zijn aansprakelijk voor schade als gevolg van verstrekte reparatieadviezen of -instructies, voor schade aan de ter reparatie aangeboden voorwerpen, voor gevolgschade of voor andere schade die het gevolg is van activiteiten in het Repair Café.
- Voor het gebruik van nieuwe materialen zoals snoeren, stekkers, zekeringen, kant en klare kniestukken of applicaties dient apart te worden betaald.
- De reparateurs geven geen garantie op de met hun hulp uitgevoerde reparaties en zijn niet aansprakelijk als voorwerpen die in het Repair Café zijn gerepareerd, thuis toch niet blijken te functioneren.
- De reparateurs behouden zich het recht voor om bepaalde voorwerpen niet te repareren.
- De reparateurs zijn niet verplicht om gedemonteerde apparaten die niet gerepareerd kunnen worden, weer in elkaar te zetten.
- De bezoekers van het Repair Café zijn zelf verantwoordelijk voor het netjes afvoeren van kapotte voorwerpen die niet konden worden gerepareerd.
- Om lange wachttijden te voorkomen, wordt bij drukte maximaal één kapot voorwerp per persoon bekeken. Voor een volgend voorwerp sluit de bezoeker weer achter in de rij aan.
- Na 10:45 uur kunnen alleen nog snelle reparaties uitgevoerd worden.

Een vrijwillige bijdrage wordt zeer op prijs gesteld. Daarvan kunnen we de vrijwilligers een kopje koffie schenken en gereedschappen kopen.

Tot ziens op 30 januari, 27 februari, 26 maart, 30 april of 28 mei!!

Doarpsbelang Sumar

Beste dorpsgenoten,

In de vorige Koekoek berichtten wij over de plannen van de Sonac inzake het bouwen van een biovergister (ofwel groengasinstallatie).

Inmiddels heeft de gemeenteraad besloten om geen 'Verklaring van geen bezwaar' af te geven, maar de burgemeester sprak hierbij wel de verwachting uit dat dit onderwerp nog terug zal komen.

Voor ons als Doarpsbelang betekent dit dat we ons voor moeten bereiden op een mogelijk vervolg.

Het lastige hiervan voor ons is, dat wij niet goed weten wat u als dorpsbewoners van deze plannen vinden. We horen tegenstrijdige geluiden hierover.

Er zijn mensen die in het dorp wonen en aangeven geen last te hebben van geuroverlast, en Sonac graag als goede buur willen behouden. Het gaat dan bijvoorbeeld over werkgelegenheid, en het steunen van Sonac van initiatieven voor het dorp.

Ook horen we mensen die zeggen dat we op een gasbel wonen en niet willen dat Vermillion hier meer gas uit gaat halen als nu vergund is, en dit ook niet willen uit de Waddenzee of het Groningse Veld, maar dat we allemaal wel onze verwarming willen blijven gebruiken, dus daarom een initiatief voor het opwekken van biogas niet moeten tegenwerken.

Maar we horen ook zorgen over toename van geuroverlast en gevaar door het werken met, en vervoer van gevaarlijke stoffen.

En we horen bezwaren tegen de grootte van de nieuw te bouwen vergisters.

Om ons een beeld te geven van wat de Sumarders willen, willen we u vragen 1 vraag te beantwoorden:

Steunt u het plan van Sonac om een groengasinstallatie te bouwen? Met als mogelijke antwoorden:

- A. Ja**
- B. Nee**
- C. Ja, mits**
- D. Nee, tenzij.....**

U kunt uw antwoord mailen naar: dorpsvereniging@sumar.nl of, als u niet over internet beschikt, per post sturen naar: Pastorielannen 25, 9262 NW Sumar.

We willen u vragen ook uw naam en adres te vermelden, of anders in ieder geval de straatnaam waar u woont, zodat we zeker weten dat dit reacties van inwoners van Sumar zijn.

Tenslotte, zoals eerder aangegeven, is het behartigen van de belangen van de Sumarders in deze zaak een proces wat heel veel tijd kost, wat we niet altijd beschikbaar hebben.

Dus zijn er dorpsbewoners die zich hierin willen verdiepen en hier tijd in willen investeren, meld je aan als bestuurslid of projectgroeplid en kom onze volgende vergadering (8 februari 2024) eens kijken of je ons wilt komen versterken!

Ut it argyf fan Sumar

Om 1500 wie de hartoch fan Saksen baas yn Fryslân. Hy kaam hjir net om te aaisykjen yn de maitiid of fakânsje te fieren yn de simmer. Us moaie provinsje jout hy gjin bast om. Sok folk hat fansels altyd ferlet fan jild en dat kin hy moai ophelje by de Friezen. Om belesting ynbarre te kinnen lit hy yn 1511 it *Register van den Aanbreng* opstelle. It wurdt in soarte fan list mei de eigeners en de hierwearde fan de grûn. Op dizze list fine wy ek Wijbe Eertsz, dy't 'guod oppa Ees' opjout. No soene wy sizze 'lân op 'e les'. It giet hjir grif om de lestpleats, ien fan de âldste buorkerijen fan Sumar.

Wy witte dat Rein Sybesdogter, de widdo fan Wijbe Eryts yn 1640 boer is op de lestpleats. Yn 1698 is de eardere grytman Hector fan Glinstra eigener. It spul sil oan te mei 1805 yn it besit bliuwe fan de famyljes Van Glinstra en Van Altena (dy fan de stien boppe de doar fan de tsjerke). Yn dy jierren sloegen dizze famyljes hjir foar master op. Fan 1711 ôf is Albert Sjoerds hierboer op de pleats. As hy stjert beskriuwt men syn besit: hy hat lân op de Harste en de Tike, 13 kei, 4 hokkelingen, 3 keallen, 5 hynders, in kiep, 5 weinen, in ploege, in eide, in tsjerne en op it lân stiet noch rogge, jouwer en boekwyt. It wie doedestiids in grut spul mei bou en fee, in mingd bedriuw. Wat sil it der hjir eartiids simmers prachtich útsjoen ha, mei in lapetekken fan moaie kleuren op it lân.

Yn 1764 komt de earste Sumarder Algra út Suwâld nei Sumar te wenjen: Pieter Symens Algra wurdt dan boer op de lest. Fier wei de measte Algra's stamme ôf fan dizze Pieter en syn frou Trijntje Rypkes.

Yn 1807 keapje Pieter Siedzes Goijenga en Tjerkjen Gjalts, hja binne kastleins yn Ljouwert, de pleats fan de famylje Altena foar 12.000 Caroligûnen.

Jentje Wijbrandi lit de buorkerij ôfbrekke en wer opbouwe yn 1860. Wy kinne oannimme dat de foarein út dy tiid stammet. De efterein sil letter noch ris oanpakt wurde, mar dêroer fierderop mear.

Yn 1889 komt de pleats wer te keap en no wurdt Sjoerd Jelkes Hoekstra, 'als gelastigde van Jelke Sjoerds Hoekstra' foar 33.000 gûne de nije eigener.

UT IT ARGYF *ferfolch**Ids Krol*

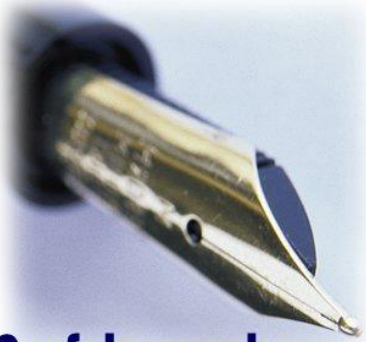
Fan 1889 ôf sil der Hoekstra's op de lestpleats buorkje. Nei Hendrik Jelkes komt syn soan Jelke Hendriks en nei syn ferstjerren yn 1942 de widdo Trijntje Kloosterman en har soannen Hendrik, Sake en Melle. De bruorren binne echte hynstemannen. Fan trekkers moatte hja neat ha. Sake Hoekstra sil de lêste boer op de lest wêze. Yn 2020 komt der in ein oan syn libben.

n de sechstiger jierren fan de foarige ieu is de efterein fan de pleats ferboud. De timmerman hat der ûnder oare in nije Hollânske stâl yn makke.

Skilder Holwerda út Sumar moat it houtwurk yn de ferve sette. Heit Marten Holwerda jout soan Lieuwe de opdracht om in pear hynders op de soudersdoarren te skilderjen. Lieuwe siket om in moai foarbyld en fynt dy op in pakje Roxy sigaretten. Hy fergruttet de hynders en beskildert de doarren.

As wy hjoeddedei oer de lestwei rinne as fytse pronkje de hynders noch hieltyd op de efterein as wolle hja sa de greide yn springe!

Geef de pen door....

Hoi dorpsgenoten,

Mijn naam is Renske van der Kuip. Veel mensen kennen mij van dorpshuis De Kamp maar daarover straks meer.

Ik ben geboren op 31 mei 1965 als eerste kind van Rinus en Durkje.

Daarna kreeg ik nog twee zusjes: Sjoukje en Grietje en een broertje

Rienk. Ik heb eerst met mijn ouders

twee jaar in Eastermar gewoon, bij de pake van mijn vader. Daarna zijn we verhuisd naar de Ds. Noordmansstraat in Sumar waar ik tot mijn 19^e met veel plezier heb gewoond. Twee jaar geleden was een reünie van klasgenoten van de lagere school, sommigen had ik 45 jaar niet gezien, het was een super dag.

Na de lagere school ging ik naar de huishoudschool in Garyp en daarna naar het KMBO in Drachten. Hier heb ik de opleiding voor gezinsverzorgende gedaan.

Achteraf bleek dat horeca toch meer mijn ding was. Dit was wat ik mooi vond, had hiermee ervaring opgedaan in de voetbalkantine, samen met Griet Schievink.

Toen ik 17 was, leerde ik Foppe van der Wal kennen. We gingen veel op stap, vooral naar De Inloop (Siep en Tineke) en naar De Harste. Bij het laatstgenoemde café heb ik 5 jaar achter de bar gestaan.

Foppe en ik zijn gaan samenwonen, voor die tijd nog heel bijzonder. Zo vroeg een klant aan mij: jullie hebben een proefhuwelijk toch?

We hebben 2 jaar in de pretflat in Eastermar gewoond, daarna verhuisden we naar de Sumarreheide. Hier waren 5 nieuwe woningen gebouwd waarvan wij er één kregen toegewezen. 19 jaar hebben we hier gewoond. In deze periode hebben we drie kinderen gekregen: Johannes, Jantina en Rinus. In de Koekoek stond een vacature voor dorps huis De Kamp en ik werd aangenomen. Wat heb ik daar veel mooie gebeurtenissen meegemaakt, zowel lief als leed. Het verzorgen van feesten en vergaderingen, achter de bar, kletsen en gezellig zitten. Vooral de dinsdagavond, de biljartavond, was supergezellig met 'mijn' mannen. Ik heb meer dan 14 jaar bij De Kamp gewerkt. Soms mis ik het werken in De Kamp, maar toen de biljartmannen aangaven: sluit je aan bij onze club, heb ik dit met beide handen aangenomen. Ik ben niet zo'n biljarter maar het gaat mij vooral om de gezelligheid, ik geniet hiervan met volle teugen, vooral om het spelletje 10 over rood, machtig!

Ondertussen waren we verhuisd naar het ouderlijk huis van Foppe. Hier wonen we nu ook alweer 17 jaar. Na het werken bij De Kamp ben ik aan de slag gegaan als woonzorgondersteuner op KSW bij Bennemastate in Hurdegaryp. Ik werk in twee woningen met dementerende ouderen. Met de cliënten onderneem ik allerlei activiteiten: wandelen, eten koken, koffie- en theedrinken, puzzelen, kleuren.

Persoonlijke aandacht d.m.v. een praatje is heel belangrijk voor deze groep ouderen.

Ik mag ook graag leuke dingen doen, uit eten met vriendinnen, biljarten, countrydansen, lezen en wandelen met Anneke. Jullie zien ons vast wel eens wandelen met onze honden. Op vakantie met mijn zusje Grietje en niet te vergeten, de autocross. Wij zijn een echte autocrossfamilie. Of we rijden mee of hebben meegereden. En dat brengt ook de nodige aanloop met zich mee, ik geniet hiervan.

Ook heel belangrijk: het verwennen van onze kleinkinderen: Fedde (van Johannes en Rennie), Elias en kleine Eline Rens die 9 januari jl. is geboren. Dit zijn de kinderen van Jantina en Jurgen.

Ik wens iedereen nog een gezond, liefdevol en gelukkig 2024 toe.

Ik geef de pen door aan **Marja Reitsma**

== 06 2909 9963 ==

LOSSE FLODDER*Tine Strijker*

Op water en brood.

Na alle feestdagen in december is januari een saaie maand. Er gebeurt niks. In de kast staan nog diverse houdbare etenswaren die overgebleven zijn van de Kerstdagen. Voorlopig is mijn boodschappenlijstje kort. Voor de kranten is het qua nieuwsgaring ook komkommertijd. Waarom staat er anders met koeienletters op de voorpagina van de L.C. dat de inwoners van Noord Nederland niet genoeg groente eten? De norm is 250 gram groente per persoon, per dag. Volgens de krant komt men niet verder dan 100 tot 150 gram per persoon. Ik voel mij totaal niet aangesproken. Wij kauwen met z'n tweeën met gemak een kilo groente weg. Niet omdat het moet, maar gewoon omdat het lekker is.

Echter, als ik in de winkel één prei zie liggen (formaat dikke vinger) voor een prijs die ik er beslist niet voor wil betalen, is het begrijpelijk dat er te weinig groente wordt gegeten. Je zal maar een gezin met opgroeiende kinderen hebben. Zo langzamerhand wordt groente een delicatessen.

Een andere krantenkop vertelt dat er voor kapitalen gestolen wordt in de supermarkten. Hoe komt dat? Is dat omdat men het niet zo nauw neemt met het mijn en dijn? Is het omdat men honger heeft en ook geen geld of komt het door de moderne zelfscanner? Nee één van de oorzaken is dat er te weinig politie op straat is. Wie verzint zo iets? Ik moet er niet aan denken dat de politie op straat mijn boodschappentas controleert. Help, waar heb ik mijn kassabon gelaten? Als dit niet afdoende is, zegt men, dan is de politiek aan zet. Wat een onzin. Je zou als supermarkt ook de hand in eigen boezem kunnen steken. Schaf de zelfscanners af en neem een paar extra cassières in dienst. Ze zijn werkelijk goud waard! Als klant kom je weer ouderwets in beweging. Boodschappen in de kar, uit de kar, in de kar enz. Voor iedereen een duidelijke win-win situatie. Zo is het terugdringen van winkeldiefstallen niet meer een kwestie van dweilen met de kraan open.

Ja, ik steun dorpskrant 'De Koekoek'!

Hierbij machtig ik dorpskrant 'De Koekoek' om jaarlijks (tot wederopzegging) een bedrag van € _____ (met een minimum van € 5,-) af te schrijven van mijn bank/giro rekening).

Naam: _____

Straat en huisnummer: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Telefoonnummer: _____

Email: _____

Bank/giro rekeningnummer: _____

Geboortedatum: _____

Datum: _____ Handtekening: _____

Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na de afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

(U kunt dit formuliertje bij één van de redactieleden in de brievenbus doen)

Met dank aan onze adverteerders en donateurs is het mogelijk dat dorpskrant 'De Koekoek' al 35 jaar gratis huis aan huis wordt verspreid. 'De Koekoek' verschijnt 10 keer per jaar.

In onze dorpskrant vindt u behalve het laatste nieuws ook vaste rubrieken als
Geef de pen door
Welkom aan nieuwe inwoners
Losse flodder
Belangrijke adressen en telefoonnummers
kopij kan gestuurd worden naar dorpskrantdekoekoek@hotmail.com
Adverteren? Neem contact met ons op via dorpskrantdekoekoek@hotmail.com
Ut it argyf fan Sumar
Wie schrijft die blijft
Wat was het weer ook weer?

Hartelijk dank voor uw financiële bijdrage!!

WAT WAS HET WEER OOK WEER?

Dirk Strijker

Het weer (3 december – 8 januari).

Na een koude start begin december wordt op 3 december de aanval op het wintertje ingezet. De aanval slaagt en na 7 december is vorst de rest van de maand niet meer aan de orde. De temperatuur laat daarna verder een stijgende trend zien waarbij op Eerste Kerstdag de hoogste temperatuur van de maand wordt bereikt: 12,7 gr. Een dergelijke hoge temperatuur is sinds tenminste 1981 op deze dag niet voorgekomen. Dat de Kerst hartstikke groen verloopt heeft, is dan ook geen wonder. Een dag eerder, op 24 december, halen we 12,4 graad als middagtemperatuur. Ook dat is op deze datum sinds tenminste 1981 niet meer gebeurd. Dat december de zoveelste te warme maand van 2023 wordt, is dan ook geen verrassing. Met 6,0 graad is de maand ruim 2 graden warmer dan normaal. Net als in oktober en november hebben we in december een hoeveelheid regen van boven de 100 mm opgevangen. Veel regen valt er op 10 december (13,5 mm), 19 december (16,1 mm) en 23 december (15,8 mm). Totaal in deze maand 109 mm tegen normaal 85 mm.

Er komen geen zonnige dagen voor. De zonnigste dag is 3 december met 5 uur zonneschijn. Veel dagen verlopen zelfs bewolkt en als we aan het eind van de maand de balans opmaken, blijkt dat de zon zich 42 uren heeft laten zien tegen normaal 64 uren.

Er valt ook nog sneeuw. Op 4 december ligt er zelfs een laag van 4 tot 5 cm. Op 6 december 's avonds is de wereld al weer groen en dat blijft ook zo. Wat onweer op afstand horen we op 21 en 29 december. Storm Pia passeert op 21 december. Bij de SONAC waait een dikke boom om.

Het jaar 2023 is met 11,2 graden ook in Sumar het warmste jaar ooit. Met 1090 mm beleven we het natste jaar ooit en met 1600 uur zon kregen we 40 uren zon meer dan normaal.

Rond de jaarwisseling vallen er enkele lichte buitjes, de wind valt mee. Met 18 mm op 1 januari en 29 mm op 2 januari gaat 2024 erg nat van start. De temperatuur is de eerste dagen 's middags met 9 á 10 graden hoog, maar de winter ligt op de loer. Op 6 januari vormt zich 's avonds zelfs een sneeuwlaagje van 1 tot 2 cm dat de dagen erna voor een winterse sfeer blijft zorgen. Vanaf zondagavond 7 januari gaat het een beetje vriezen. Er staan een paar winterse dagen op het programma en misschien kan er later hier en daar even geschaatst worden. Hierover in de volgende Koekoek meer.

Stappers van Toen Met DJ Auke 17 Februari 2024

Aanvang 21.00
Intree 10.00

De Lofstem Kristlike Fanfare

Nieuws van de Lofstem

Op het moment van schrijven hebben we onze eerste repetitie van het nieuwe jaar net achter de rug. Tijdens de kerstperiode konden de instrumenten zo nu en dan uit de koffer. Zo hebben we voorafgaand aan het kinderkerstfeest met een groepje gespeeld. Ook tijdens de kerstnachtdienst hebben we gespeeld in de kerk. Altijd een bijzonder moment voor De Lofstem om te kunnen doen. Na deze dienst zijn we de kerstnacht in gegaan. Een groep in het dorp en een groep buiten het dorp. Misschien heeft u ons kunnen horen. Het was gelukkig droog op dat moment. Een aantal muzikanten van De Lofstem hebben de volgende dag, 1e kerstdag, de dienst in Ryptsjerk muzikaal begeleid.

De actiecommissie is druk bezig geweest om de oliebolactie op poten te zetten. Er is veel werk verzet om de actie weer succesvol te maken. Veel positieve reacties ontvangen wat betreft de kwaliteit van de oliebolletjes. Dat is natuurlijk goed om te horen. Er zijn ongeveer 200 bestellingen gebakken / ingepakt / bezorgd. Bij deze bedankt voor de bestellingen..

De eerste activiteit die voor ons in de agenda staat is het federatie festival in Garyp. De meeste muziekverenigingen van Tytsjerksteradiel doen hier 27 januari aan mee. Publiek is welkom in het Geahûs.

9 Maart gaan we meedoen aan het voorjaarsconcorso van het OMF in De Lawei in Drachten. De bedoeling is dat we de komende tijd even fanatiek gaan oefenen / repeteren om een mooi resultaat te behalen. De generale repetitie staat gepland op 7 maart. Publiek is dan vanaf 21:00 uur welkom in De Kamp.

Ook zijn we voorbereidingen aan het treffen voor ons 105-jarig jubileumfeest op 6 juli. Zet deze datum ook alvast maar in de agenda want dat wordt vast de moeite waard.

De volgende keer meer hierover.
groet van De Lofstem

WIE SCHRIJF DIE BLIJFT*Froukje***Billen veggen.**

Ja, ik zeg het netjes, billen veggen. Hoe kom ik nou aan dit onderwerp? Wel, dat is vanwege een reclamespotje van een zorgverzekeraar op de tv. Een prachtig mooie vrouw die voor deze zorgverzekeraar uitlegt waarom je voor hen moet kiezen. Deze vrouw heeft een fysieke handicap, zeer korte armen en daaraan geen handen. Toen kreeg ik zomaar een vreemde gedachte, hoe kan zij nu haar billen veggen? Natuurlijk zijn daar allerlei oplossingen voor, maar dat terzijde. Mijn gedachten gingen verder, want wat nu als ik mijn billen niet meer zelf kan veggen. Je wordt geboren en bent dan in alles afhankelijk van je verzorger. Dit zijn in eerste instantie je ouders. Wanneer er een geur waargenomen wordt in de pamber dan wordt deze verschoond en dat betekent billen veggen. Dit gaat zolang door tot het kind dit zelf kan doen. En wanneer je gezond blijft dan gaat dat door tot aan je dood. Maar wat als er zich omstandigheden voordoen waarbij dat niet meer mogelijk is. Een angstbeeld ontstond in mijn hoofd. Ik vroeg JJ of hij, wanneer ik zelf daar niet meer toe in staat was, hij mijn billen dan wel wilde veggen. Een zeer verbaasde JJ die mij in eerste instantie niet begreep. Ik wees hem op het reclamespotje. Zijn reactie "Maar jij hebt toch je handen nog"? Jazeker, maar er zou toch een situatie kunnen ontstaan waardoor ik het zelf niet meer kan doen. Tja daar had ik toch een punt volgens JJ. Maar, was zijn volgende reactie, we kunnen ook de thuiszorg inschakelen. Natuurlijk is dat een mogelijkheid, maar dat is nou net mijn punt, dat een vreemd iemand aan mijn billen zit. Ik zeg dat ik met alle liefde, wanneer hij dat niet meer kan, zijn billen wel wil veggen. JJ kijkt mij aan en zegt dan: "Dan zal ik zorgen dat het niet te erg gaat stinken", waarna we allebei in lachen uitbarsten. Maar JJ, jij hebt mij nog geen antwoord gegeven. Natuurlijk zegt hij, ik zal met alle liefde ook jou billen veggen, want het is toch zoals beloofd in voor- en tegenspoed. Ik kan jou niet beloven dat de geur aangenaam is, geef ik als antwoord terug. Wat een reclamespotje al niet teweeg kan brengen. Zolang wij gezond blijven kunnen wij het allemaal zelf en dan heb ik het niet alleen over "**Billen veggen**".

KOFJEMOARNEN

Harm Wesseling

Foar de âlderein yn ús doarp

Ek yn dit nije jier wurde wer kofjemoarnskoften yn'e Moeting organisearre.

Woansdei 17 jannewaris giet it oan mei in Spultsjemoarn. En waar as gjin waar... de Alvestêdetocht **sil** dit jier jier riden wurde.

Op **21 febrewaris** komt der in jonge gast fan `e Tike yn ús fermidden. Sjirk Ament sil ús mei syn ferhalen en bylden meinimme nei fiere lannen lykas Nij-Seelân, Australië en Asië. Hy hat dêr mear as in jier rûnreizge en in protte sjoen en meimakke.

Dit belooft in tige nijsgjirrige moarn te wurden.

Op **20 maart** stiet de tradisjonele stampot wer op it fjoer.

- De ynrin is fanôf 9.30 oere
- It is bedoeld foar alle âlderen yn ús doarp
- En nim gerêst in freon as oare kunde mei

Foar wa't ferlet hat fan ferfier, dy kin kontakt opnimme mei Klaas Roorda, tel. 0512-371972.

Ut namme fan de kommisje,

Harm Wesseling
Tel. 0512-461518

DOARPSWURK

Onafhankelijk ondersteuner Fryske Doarpen

Wist u dat er een organisatie is, die zich inzet voor de groei en bloei van onze prachtige dorpen en gemeenschappen in Fryslân? Maak kennis met Stichting Doarpswurk, een onafhankelijke stichting t.b.v. lokale ontwikkeling! Onze missie is om de kracht van gemeenschappen te versterken en om de levenskwaliteit in onze dorpen te verbeteren. Hoe doen we dat? Dat leggen we u graag uit.

Wat doet Doarpswurk?

Stichting Doarpswurk biedt onafhankelijke ondersteuning niet alleen aan besturen van dorpshuizen en dorpsbelangen, maar ook aan verenigingen en initiatiefgroepen in heel Fryslân. Hierbij gaat het om het ondersteunen van groepen inwoners, die een mooi idee hebben ter verbetering van de leefomgeving. Of het nu gaat om het organiseren van evenementen, het opzetten van duurzame projecten, het ontwikkelen van dorpsvisies en dorpsplannen, of het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken, wij helpen u graag.

WAARUIT BESTAAT ONZE HULP?

Advies en Ondersteuning:

Heeft u een idee voor een project en weet u niet waar te beginnen? Wij bieden advies en begeleiding om uw plannen tot bloei te brengen.

Subsidies en Financiering:

Wij helpen u bij het vinden van passende subsidies en financieringsmogelijkheden voor uw lokale initiatieven.

Netwerken en Samenwerken:

Stichting Doarpswurk brengt mensen bij elkaar. Wij helpen bij het opzetten van samenwerkingsverbanden en het leggen van waardevolle contacten in de regio.

Training en Workshops:

Wij organiseren trainingen en workshops om uw vaardigheden te vergroten en u te inspireren voor nieuwe initiatieven.

DOARPSWURK vervolg

Onze nieuwsbrief:

Wilt u op de hoogte blijven van Doarpswurk? Meld u via onze website aan voor de nieuwsbrief vol informatie, interviews en voorbeelden van projecten in heel Fryslân.

Uw ideeën en vragen zijn welkom!

Heeft u een idee voor een buurtproject, wilt u een vereniging starten, of heeft u hulp nodig bij een lokaal vraagstuk? Aarzel niet om contact met ons op te nemen! Stichting Doarpswurk is er voor u en samen maken we onze dorpen nog mooier en levendiger.

Het Team van Stichting Doarpswurk

Neem contact met ons op:

Bel ons: 0566 – 62 50 10

Mail ons: info@doarpswurk.frl

www.doarpswurk.frl

OUD PAPIER

Anneke v.d. Heide

Onderstaand de datums waarop het oud papier zal worden opgehaald.

9 februari	8 maart
5 april	3 mei
7 juni	12 juli
6 september	4 oktober
8 november	13 december

SENIORENRAAD

Secretariaat
Nini Brink
Waling Dijkstrastrjitte 24
9061 BP Gytsjerk
Tel.: 058-2563650
e-mail: ninibrink37@gmail.com

Adviesorgaan om het welzijn van ouderen te bevorderen

Wij van de Seniorenraad Tytsjerksteradiel horen met enige regelmaat klachten over de toestand van de trottoirs. Senioren met een scootmobiel, rollator of anderszins niet meer zo goed ter been, kunnen daar flink last van hebben. Soms zijn winkels of andere openbare gelegenheden in de dorpen moeizaam bereikbaar.

Voor het welzijn van senioren is dat een slechte zaak. Voor een deel is dat een zaak van de gemeente. De gemeente heeft een app voor op de smartphone of iPad (als u die heeft) genaamd Fixi. Daar kunt u aangeven waar u moeilijkheden ervaart.

U kunt natuurlijk ook bellen naar het nummer 140511.

Voor een ander deel is het een taak voor bewoners. Zij horen overhangende takken, heggen enz. bij te houden, zodat mensen die moeilijk ter been zijn er fatsoenlijk langs kunnen lopen of rijden. Wij van de Seniorenraad roepen iedereen op zijn of haar deel te doen om de trottoirs goed begaanbaar te houden.

We vragen aan de redacties van de Dorpskranten in de gemeente om deze oproep te plaatsen. Tevens sturen we deze brief aan de gemeente.

We kunnen met z'n allen iets doen aan de kleine mobiliteit van senioren in ons dorp.

Met vriendelijke groeten,
 De Seniorenraad Tytsjerksteradiel/De Wmo-raad

BEPPE T*Trynke*

It is alwer efkes lyn dat beppe T in stikje skreau foar de Koekoek. Undertusken heart nûmer 6 fan de pake- en beppesizzers der ek alwer hielendal by. En it is net te leauwen mar dat baaske stapt al troch de keamer. Hy is fan 17 maart dus noch gjin 10 moannen âld en it rint al los! Soe der wat yn de memmemolke sitte tsjintwurdich dat der eartiids net yn siet? It giet fansels fierstente hurd sa, no is dit ek al gjin poppe mear!

Lytse N fan 3,5 jier hat it wolris wat muoilik, se fynt it dreech om te akseptearen dat de dingen soms oars geane as sy yn har lytse kopke hat. En dat binne net altyd bisûnder yngewikkelde dingen hear, nee dat giet meast om lytse dinkjes, sa as de knopen fan de jas dy't fêst moatte as de sjaal dy't se krekt sa en net oars om 'e hals ha wol. En as mem fynt dat se de reade jas oan ha moat (omdat it kâld is) dan fynt sy it sels better om de blauwe oan te dwaan. De wrâld is dan te lyts!! Pake en beppe ha it mar maklik, dy hoege der mar ien dei yn 'e wike mei te rêdden.....

De famylje-krystpuzzeltocht op 2^e krystdei wie in sukses; op healwei, by de beam mei de ûlen, wie wat lekkers ferstoppe, altyd goed. Mar doe't bliken die dat allinnich de trije âldste bern ûnderweis fragen beantwurdzje moasten oer it krystferhaal, wie deselde lytse N noachal wat ferbolgen. 'Wanneel klij ik no in flaach Beppe?' It oare jier moat beppe oan 'e bak want dan moatte de beide lytskes dus ek fragen ha.

Yn 'e krystfakânsje by pake en beppe 'losjere'. Kofferkes mei, pyjama's en knuffels mei, sa leuk. Lytze J giet dan ier-en-betiid mei pake yn de frachtauto van Van der Zee mei te bôle-súteljien. (*Hy fynt it no noch leuk om der sa betiid ôf yn de fakânsje; hoe lang noch?*). De beide lytse famkes woenen dizze fakânsje ek tegearre útfanhûs komme. Wol in bytsje spannend mar it gie super. 'Wanneer mei we wer komme te losjeren beppe?'

Beppe wêze is toch echt wol super-super leuk!

11579

HYMPHAMP THEATER

een avondje lachen ,gieren , brullen

9 Maart 2024

Aanvang 20.00

Intree 15.00

Reserveren bij Harrie 06 55830707

Willem 06 42221412

KERKDIENTEN IN DE DORPSKERK JAN. EN FEBR. 2024

Datum	Voorganger	bijzonderheid
Zondag 21 januari	Ds. Gert van Helden	Viering Heilig Avondmaal
Zondag 28 januari	Ds. K. van Marrum - Spannum	
Zondag 4 februari	Ds. Gert van Helden	
Zondag 11 februari	Dhr. Helfferich – Oude Bildtzijl	Fryske Tsjinst
Zondag 18 februari	Mw. Froukje Wesseling – De Tike	
Zondag 25 februari	Ds. L. Cnossen - Kollum	

De diensten beginnen om 9.30 uur, tenzij anders aangegeven.

Alle activiteiten in de dorpskerk kunt u volgen via

www.kerk-sumar.nl/uitzending

De uitzending begint

5 minuten voor de aanvangstijd.

WEET U WELKOM !!

DOARPSAGINDA

(onder voorbehoud)

Trombosedienst en bloedprikken om de 14 dagen in De Kamp van 10.00 – 11.00 uur.

22 jan.	De Kamp, trombosedienst en bloedprikken 10.00-10.30 uur
30 jan.	De Kamp, repaircafé, 9.15 – 11.15 uur
2 febr.	De Kamp, Klaverjassen, 20.00 uur
2 febr.	De Kamp, Bingo, 20.00 uur
5 febr.	De Kamp, trombosedienst en bloedprikken 10.00-10.30 uur
13 febr.	De Kamp, open tafel, 12.00 uur
14 febr.	De Kamp, 15-16u Monique Hoekstra van KEaRN vertelt over Amargi/vroegsignalering schuldhelpverlening (Positieve gezondheid)
17 febr.	De Kamp, DJ Auke 21.00 uur
19 febr.	De Kamp, trombosedienst en bloedprikken 10.00-10.30 uur
21 febr.	De Moeting, kofjemoarn foar âlderen, 9.30 oere
27 febr.	De Kamp, repaircafé, 9.15 – 11.15 uur
1 maart	De Kamp, Klaverjassen, 20.00 uur
1 maart	De Kamp, Bingo, 20.00 uur
4 maart	De Kamp, trombosedienst en bloedprikken 10.00-10.30 uur
9 maart	De Kamp, theater Hymphamp. ZET VAST IN UW AGENDA!
14 maart	De Kamp, 15-16u Gerjan, praktijkondersteuner huisarts Burgum, vertelt over gezond leven (Positieve gezondheid)
18 maart	De Kamp, trombosedienst en bloedprikken 10.00-10.30 uur
20 maart	De Moeting, kofjemoarn foar âlderen, 9.30 oere
26 maart	De Kamp, repaircafé, 9.15 – 11.15 uur

BELANGRIJKE ADRESSEN EN/OF TELEFOONNUMMERS ALS ELKE SECONDE TELT: BEL ALARMNUMMER 112

HUISARTSEN

It Peldershûs spoed alle praktijken (0511) 469487
 Hamstra & De Ronde (0511) 462269
 Talsma & Hooisma (0511) 461320
 Van Keulen & Van de Vegt (0511) 461424
 H.C.A. Veldhuizen (Garyp) (0511) 521 264
 P.S. Wiersema (Eastermar) (0512) 471 221
 Tijdens avond, nacht, weekend of feestdag: **Dokterswacht: (0900) 1127112**

ZIEKENHUIS

Nij Smellinghe, Compagnonsplein 1, 9202 NN Drachten, 0512-588 888
 MCL, Henri Dunantweg 2, 8934 AD Leeuwarden, 058-286 66 66
 UMCG, Hanzeplein 1, 9713 GZ, Groningen, 050-361 61 61

Kersten hulpmiddelen: Ampèrestraat 14 8912 AD Leeuwarden
 (088)-0009488

Centrum voor Jeugd en Gezin: (088) 5335333

Politie: 0900-8844 (Wijkagent: Bert Sietzema)
 Facebookaccount: wijkagent Bert Sietzema

Gem. T-diel: alg. meldings-, storings- en calamiteitenummer: 14-0511

KEaRN: (0511) 465 200 info@kearn.nl/www.kearn.nl

Dierenartsen: A7 Noord dierenartsen -Elingsloane 18, Burgum (0511) 464060
 Nipkowlaan 17 Drachten (0512) 301444

SUMAR

Begrafenisvereniging: dlesumar@gmail.com
 secretaris. G. Hoekstra-Minnema, 06-4250 4953
 Bode: dhr. J. Hoekstra (0511) 482444
 Bode: mevr. H. van der Brug (06) 10542628

Dorpsbelang Sumar: Voorzitter dhr. Gerrit Vrijburg

Secr. Mw. Jannie Wolters, email - dorpsvereniging@sumar.nl

Onderwijs/opvang: Doarpsskoalle It Bynt (0511) 469262, itbynt@pccbotdiel.nl

It Boartersplak - Kn. Wytsweswei 11 (0511) 469262: It
 Krobbehieem - Sumarderwei 2a - dagopvang en BSO 0512-
 471374